

لرزه زمین ساخت غرب استان گلستان، نگاهی ویژه به روند لرزه خیزی شمال گرگان

معصومه روستائی، دانشجوی کارشناسی ارشد تکتونیک، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گلستان
rustaeimasomeh@yahoo.com

مریم آقآتابای، استادیار گروه زمین شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه گلستان، maryamataby@yahoo.com

چکیده :

گستره مورد بررسی در دشت گرگان (کرانه خاوری دریای خزر) جای گرفته است. تمرکز داده‌های لرزه-ای در یک راستا در شمال گرگان، نشان از یک روند لرزه‌خیزی است. این روند دارای امتدادی تقریباً شمالی-جنوبی است. با توجه به عمق موهو و رویداد زلزله‌هایی با ژرفای تقریبی ۳۰ کیلومتر در این ناحیه می‌توان اظهار نمود، یک سیستم گسلی احتمالی پنهان در راستای این روند وجود دارد. در امتداد قرار گرفتن گل‌فشان‌ها با گسل‌ها و تپه ماهورهایی کشیده با طولی حدود ۶ الی ۱۰ کیلومتر و جهت یافتگی آنها به سمت شمال‌خاور- جنوب‌باختر نشان از فعال بودن این گسل پی‌سنگی یا پنهان می‌باشد. با بررسی‌های صحرایی رخنمون گسله‌ای در محل روند احتمالی شناسایی گردید. این گسل نهشته‌های لسی پلیستوسن پسین را بریده است و احتمال می‌رود سبب زمین‌لرزه بزرگ آق‌قلا شده باشد. به این ترتیب گسله‌ای نو در این پژوهش با نام گسل شمال آق‌قلا به عنوان نشانه‌ای از گسلش معکوس با مولفه چپ‌بر برای اولین بار معرفی شده است. این گسل را می‌توان به عنوان یک گسل با توان لرزه‌ایی در نظر گرفت.

کلید واژه‌ها: لرزه‌زمین‌ساخت، گسل شمال آق‌قلا، روند لرزه‌خیزی، دشت گرگان.

Abstract:

The study area is located in Gorgan plain (East of Coast of the Caspian Sea). Seismic data concentrated in one direction in the study area, showing a trend of earthquake seismicity. This trend extends roughly N- S. Moho depth and earthquakes event in this area with depth of approximately 30 Km, can be stated, in line with this trend, there is a hidden probable faulting. Mud volcanos and stretched dunes- bedded are along the fault with a length of about 6 to 10 Km and their direction toward NE- SW, shows the active basement or hidden fault. The field of study was identified a fault outcrop in probable trend. This fault cuts loess deposits of late Pleistocene and has possibly caused major Agh- Qala earthquake. The North Agh-Qala fault is introduced for the first time in this research, is as a sign of revers fault with left- lateral component. This fault can be considered as fault with seismic capacity.

Keywords: Seismotectonic, North Agh-Qala fault, Gorgan plain, trend of earthquake seismicity.

